

ПОБУДОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ

К.т.н. П. М. Григорук

Хмельницький національний університет
Україна, м. Хмельницький
violete@ukr.net

Сучасні умови господарювання змушують підприємства швидко реагувати на різноманітні виклики у середовищі їх функціонування і приймати рішення, що пов'язані з ризиками і, переважно, за умов відсутності повної та достовірної інформації. Це вимагає необхідність докорінної перебудови системи управління підприємством в усіх сферах діяльності: виробничій, науково-технічній, соціальній, інформаційній тощо.

Процес ухвалення управлінських рішень — це циклічна послідовність дій суб'єкта управління, спрямованих на вирішення проблем підприємства. Ці дії полягають в аналізі ситуації, генерації альтернативних варіантів і виборі з них якнайкращого варіанту, а згодом — здійсненні обраного управлінського рішення, під яким будемо розуміти результат аналізу, прогнозування, оптимізації, економічного обґрунтування і вибору з деякої множини варіантів тієї альтернативи, що приведе до досягнення конкретної мети системи управління [1].

Використання моделювання процесу ухвалення управлінських рішень дозволяє підняти його на якісно новий рівень, розробити і упровадити в практику ухвалення управлінських рішень сучасні технології. Як об'єкт управління, так і сам процес прийняття рішень може бути подані за допомогою різних моделей в залежності від того, які саме аспекти управління є домінуючими.

Однією з різновидів моделей, яка допомагає представити досліджуваний процес з точки зору інформаційного обміну між його складовими є інформаційна модель. Вона являє собою сукупність інформаційних потоків, які описують істотні для даного розгляду параметри і

змінні величини об'єкту або процесу, зв'язки між ними, вхідні, вихідні та управляючі дії, дозволяючи шляхом подачі на модель інформації про зміни вхідних величин моделювати можливі стани процесу прийняття рішень [2]. При цьому можуть вирішуватись такі завдання, як моделювання відгуку процесу на зовнішні дії, виявлення та класифікацію внутрішніх станів процесу, прогнозування динаміки зміни станів процесу, оцінювання повноти опису процесу і здійснення порівняльної інформаційної значущості його параметрів, оптимізація параметрів процесу по відношенню до заданої функції цінності, адаптивне управління досліджуванним процесом. Фактично інформаційна модель є моделлю даних, їх структур і процедур обробки. Іншими словами, вона відображає схему, що описує інформацію про процес і процедури його дослідження.

Елементи моделі організовуються в інформаційну структуру. Рішення про застосування певної інформаційної структури ухвалюється, виходячи з потреб конкретного завдання, яке належить вирішувати для даної інформаційної моделі.

Для того, щоб управлінське рішення було ефективним, потрібно мати дієвий механізм управління цим процесом [3]. Він дозволить скоординувати та оптимізувати зусилля по розробці рішення, узгодити протікання всіх процесів, що мають місце при розробці рішення, зменшити витрати ресурсів та часу, здійснити своєчасне надходження інформації, обрати раціональні та засоби її опрацювання, знизити вплив невизначеності та ризику.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. 7 нот менеджмента. Настольная книга руководителя / [Под. ред. В. В. Кондратьева]. – 7-е изд., перераб. и доп. – М. : ЭКСМО, 2008. – 976 с. – ISBN 978-5-699-22708-2.
2. П. М. Григорук. Інформаційна модель процесу прийняття рішення / П. М. Григорук, С. С. Григорук. – Актуальні проблеми економічної кібернетики: колективна монографія / за ред. О. Ю. Чубукової, Л. І. Антошкіної, Н. В. Геселевої. – К. : ВД «Стилос», 2012. – С. 154-171. – ISBN 978-966-193-063-5.
3. Григорук П. М. Механізм управління процесом прийняття маркетингових рішень / П. М. Григорук // Економіст. – 2011. – №6. – С. 57-61.